ΣΠΟΥΔΗ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

e-spoudi

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2022
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

Α1. Σελίδα σχολικού βιβλίου 186

Α2. Σελίδα σχολικού βιβλίου 142

Α3. Σελίδα σχολικού βιβλίου 161

Α4.

α) Σωστό

β) Σωστό

γ) Σωστό

δ) Λάθος

ε) Λάθος

ΘΕΜΑ Β

Β1. Έχουμε $D_f = (-\infty, 1]$ και $D_g = [0, +\infty)$

Είναι: $D_{fog} = \left\{x \in D_g \,/\, g(x) \in D_f\right\} = \left\{x \in [0, +\infty) \,/\, \sqrt{x} \in (-\infty, 1]\right\}$ οπότε:

$$\begin{cases} x \geq 0 \\ \sqrt{x} \leq 1 \end{cases} = \begin{cases} x \geq 0 \\ 0 \leq x \leq 1 \end{cases}$$

Άρα

$D_{fog} = [0,1] \neq \varnothing$

Οπότε $D_h = D_{fog} = [0,1]$

και ο τύπος της h είναι:

$$h(x) = (fog)(x) = f(g(x)) = f\left(\sqrt{x}\right) = \left(\sqrt{x}\right)^4 - 2\left(\sqrt{x}\right)^2 + 1 = x^2 - 2x + 1 = (x-1)^2$$

Άρα: $h(x) = (x-1)^2, D_h = [0,1]$

Β2. Μελέτη του 1-1 για την h στο D_h :

Έστω $x_1, x_2 \in D_h$ με $h(x_1) = h(x_2)$ τότε:

$$h(x_1)=h(x_2)\Leftrightarrow (x_1-1)^2=(x_2-1)^2 \Leftrightarrow |x_1-1|=|x_1-1| \overset{x_1,x_2\le 1}{\Leftrightarrow} 1-x_1=1-x_2 \Leftrightarrow x_1=x_2$$

Άρα η συνάρτηση h είναι 1-1 στο D_h.

Θα μπορούσαμε να διασφαλίσουμε το 1-1 της h και με τη μελέτη της μονοτονίας.

Η h είναι συνεχής στο D_h ως πολυωνυμική.

Η h είναι παραγωγίσιμη στο D_h ως πολυωνυμική με $h'(x)=2(x-1)$ για κάθε $x\in[0,1]$

Για κάθε $x\in[0,1]$ είναι $h'(x)\le 0$.

Άρα η h είναι γνησίως φθίνουσα στο D_h.

Αφού η h είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο D_h, το σύνολο τιμών της είναι:

$$h(D_h)=h([0,1])=[h(1),h(0)]=[0,1]$$

Επομένως $D_{h^{-1}}=[0,1]$

Για κάθε $x\in D_h$ και $y\in h(D_h)$ ισχύει:

$$h(x)=y\Leftrightarrow (x-1)^2=y\Leftrightarrow |x-1|=\sqrt{y}\Leftrightarrow 1-x=\sqrt{y}\Leftrightarrow x=1-\sqrt{y}$$

Επομένως είναι $h^{-1}(x)=1-\sqrt{x}$, $D_{h^{-1}}=[0,1]$

B3.

$$\varphi(x)=\begin{cases}\dfrac{1-\sqrt{x}}{1-x}, & x\in[0,1)\\[2mm] \dfrac{1}{2}, & x=1\end{cases}, \quad D_\varphi=[0,1]$$

i. Η φ είναι συνεχής στο (0,1) ως αποτέλεσμα πράξεων συνεχών συναρτήσεων.

Είναι $\varphi(0)=1$

Για $x\in(0,1)$ είναι:

$$\varphi(x)=\frac{1-\sqrt{x}}{1-x}=\frac{(1-\sqrt{x})(1+\sqrt{x})}{(1-x)(1+\sqrt{x})}=\frac{1^2-(\sqrt{x})^2}{(1-x)(1+\sqrt{x})}=$$

$$=\frac{1-x}{(1-x)(1+\sqrt{x})}=\frac{1}{1+\sqrt{x}}$$

Είναι $\lim\limits_{x\to 0^+}\varphi(x)=\lim\limits_{x\to 0^+}\dfrac{1}{1+\sqrt{x}}=\dfrac{1}{1+0}=\dfrac{1}{1}=1$

Επομένως είναι: $\lim\limits_{x\to 0^+}\varphi(x)=\varphi(0)$

Είναι: $\varphi(1)=\dfrac{1}{2}$ και $\lim\limits_{x\to 1^-}\varphi(x)=\lim\limits_{x\to 1^-}\dfrac{1}{1+\sqrt{x}}=\dfrac{1}{1+1}=\dfrac{1}{2}$

Επομένως είναι: $\lim\limits_{x\to 1^-}\varphi(x)=\varphi(1)$

Αφού ισχύουν:

- φ συνεχής στο (0,1)
- $\lim\limits_{x\to 0^+} \varphi(x) = \varphi(0)$ και
- $\lim\limits_{x\to 1^-} \varphi(x) = \varphi(1)$

συμπεραίνουμε ότι η συνάρτηση φ είναι συνεχής στο [0,1].

Εφόσον είναι:

- φ συνεχής στο [0,1] και
- $\varphi(0) \neq \varphi(1)$

συμπεραίνουμε ότι για τη συνάρτηση φ ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θεώρημα Ενδιάμεσων Τιμών στο [0,1].

ii. Επειδή $ημx \uparrow \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ είναι $\frac{\pi}{6} < α < \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow ημ\left(\frac{\pi}{6}\right) < ημα < ημ\left(\frac{\pi}{2}\right) \Leftrightarrow \frac{1}{2} < ημα < 1$

Αφού ο αριθμός ημα βρίσκεται μεταξύ των $f(0) = 1$ και $f(1) = \frac{1}{2}$, σύμφωνα με το Θεώρημα Ενδιάμεσων Τιμών έχουμε ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0,1)$ τέτοιο ώστε να ισχύει $\varphi(x_0) = ημα$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $D_f = \mathbb{R}$

Επειδή η C_f διέρχεται από το $O(0,0)$, συμπεραίνουμε ότι $f(0) = 0$.

Για $x < -1$ είναι $f'(x) = -2 \Leftrightarrow f'(x) = (-2x)'$

Εφόσον οι συναρτήσεις f και 2x είναι συνεχείς στο $(-\infty, -1]$, ως συνεχείς στο $\mathbb{R}$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει σταθερά $c_1 \in \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να ισχύει $f(x) = -2x + c_1$ για κάθε $x \leq -1$ (1)

Για $x > -1$ είναι $f'(x) = 3x^2 - 1 \Leftrightarrow f'(x) = \left(x^3 - x\right)'$

Εφόσον οι συναρτήσεις f και $x^3 - x$ είναι συνεχείς στο $(-1, +\infty)$ ως συνεχείς στο $\mathbb{R}$, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει σταθερά $c_2 \in \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να ισχύει:

$$f(x) = x^3 - x + c_2 \text{ για κάθε } x > -1 \quad (2)$$

Για $x = 0$ από τη σχέση (2) προκύπτει: $f(0) = 0^3 - 0 + c_2 \Leftrightarrow c_2 = 0$

Επομένως η (2) γίνεται $\boxed{f(x) = x^3 - x,\ x > -1}$

Εφόσον η f είναι συνεχής στο $x_0 = -1$, ως συνεχής στο $\mathbb{R}$, συμπεραίνουμε ότι ισχύει:

$$\lim_{x\to 1^-} f(x) = \lim_{x\to 1^+} f(x) \quad (3)$$

Είναι:

$$\lim_{x\to -1^-} f(x) = \lim_{x\to -1^-} (-2x + c_1) = 2 + c_1$$

$$\lim_{x\to -1^+} f(x) = \lim_{x\to -1^+}\left(x^3 - x\right) = -1+1=0$$

Επομένως η (3), γίνεται $2+c_1=0 \Leftrightarrow c_1=-2$

Άρα, λόγω της (1), προκύπτει ότι $\boxed{f(x)=-2x-2,\ x\le -1}$

Συμπερασματικά είναι: $f(x)=\begin{cases}-2x-2, & x\le -1\\ x^3-x, & x>-1\end{cases}$

Γ2. Η εξίσωση της εφαπτομένης (ε) της C_f στο σημείο $A\left(x_0, f\left(x_0\right)\right)$ είναι:

$$y-f(x_0)=f'(x_0)(x-x_0) \overset{x_0>-1}{\Leftrightarrow}$$
$$y-\left(x_0^3-x_0\right)=\left(3x_0^2-1\right)(x-x_0) \Leftrightarrow$$
$$y=\left(3x_0^2-1\right)x-3x_0^3+x_0+x_0^3-x_0 \Leftrightarrow$$
$$y=\left(3x_0^2-1\right)x-2x_0^3 \quad (1)$$

Εφόσον η ευθεία (ε) τέμνει τον άξονα y'y στο -2, έχουμε ότι:

$$-2=\left(3x_0^2-1\right)\cdot 0-2x_0^3 \Leftrightarrow$$
$$-2=-2x_0^3 \Leftrightarrow x_0^3=1 \Leftrightarrow x_0=1 \quad (2)$$

Η (1) λόγω της (2), γίνεται $\boxed{y=2x-2}$

Γ3. Εφόσον το Κ είναι η προβολή το Μ στον άξονα x'x, είναι $K(x,0), x>2$

Εφόσον $MK\perp K\Gamma$, συμπεραίνουμε ότι οτ τρίγωνο ΜΚΓ είναι ορθογώνιο με κάθετες πλευρές τις ΜΚ και ΚΓ.

Επομένως το εμβαδόν Ε δίνεται από τον τύπο:

$$E=\frac{(MK)(K\Gamma)}{2}=\frac{|2x-2||x-2|}{2}=\frac{2|x-1||x-2|}{2}=|x-1||x-2| \overset{x>2}{=} (x-1)(x-2), x>2$$

Ορίζουμε τη συνάρτηση $E(t)=\left(x(t)-1\right)\left(x(t)-1\right), t>0, x(t)>2$

Η Ε είναι παραγωγίσιμη στο $(0,+\infty)$ ως αποτέλεσμα πράξεων παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$E'(t)=x'(t)\left(x(t)-2\right)+x'(t)\left(x(t)-1\right)=$$
$$=x'(t)\left(x(t)-2+x(t)-1\right)=x'(t)\left(2x(t)-3\right) \Leftrightarrow$$
$$E'(t)=x'(t)\left(2x(t)-3\right), t>0$$

Τη χρονική στιγμή t_0 είναι $x(t_0)=3$ και $x'(t_0)=2$. Επομένως είναι

$$E'(t_0)=2(6-3)=2\cdot 3=6\ \frac{\text{τ.μ}}{\text{s}}$$

Γ4.

Είναι: $\lim_{x\to -\infty} f(x)=\lim_{x\to -\infty}(-2x-2)=+\infty$

Για $x\in(-\infty,\alpha)$ με $\alpha<0$ κατάλληλο είναι:

$$\left|\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)}\right| = \frac{|\eta\mu f(x)|}{|f(x)|} \le \frac{1}{|f(x)|} = \frac{1}{f(x)}$$

διότι $f(x) > 0$ για $x \in (-\infty, \alpha)$ εφόσον $\lim\limits_{x\to-\infty} f(x) = +\infty$

Είναι: $\left|\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)}\right| \le \frac{1}{f(x)} \Leftrightarrow -\frac{1}{f(x)} \le \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} \le \frac{1}{f(x)}$

Επειδή $\lim\limits_{x\to-\infty}\left(-\frac{1}{f(x)}\right) = \lim\limits_{x\to-\infty}\left(\frac{1}{f(x)}\right) = 0$, σύμφωνα με το Κριτήριο Παρεμβολής είναι:

$$\lim_{x\to-\infty}\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} = 0$$

Αν $x \to -\infty$ τότε $-x \to +\infty$

Θέτουμε $u = -x$ οπότε $u \to +\infty$

Επομένως είναι:

$$\lim_{x\to-\infty}\frac{f(-x)}{1-x^3} = \lim_{u\to+\infty}\frac{f(u)}{1-(-u)^3} = \lim_{u\to+\infty}\frac{f(u)}{1+u^3} = \lim_{u\to+\infty}\frac{u^3-u}{1+u^3} = \lim_{u\to+\infty}\frac{u^3}{u^3} = 1$$

Συνεπώς έχουμε:

$$\lim_{x\to-\infty}\left[\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} + \frac{f(-x)}{1-x^3}\right] = \lim_{x\to-\infty}\frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} + \lim_{x\to-\infty}\frac{f(-x)}{1-x^3} = 0 + 1 = 1$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. i. Είναι:

$$f'(x) = (x - \ln(3x))' = 1 - \frac{1}{3x}(3x)' = 1 - \frac{1}{x} = \frac{x-1}{x}, x > 0$$

Επομένως $f \downarrow (0,1]$, $f \uparrow [1,+\infty)$ και παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 1$ με:

$$y_{OE} = f(1) = 1 - \ln 3 < 0$$

διότι $3 > e \Leftrightarrow \ln 3 > \ln e \Leftrightarrow 1 - \ln 3 < 0$

Αν $A_1 = (0,1]$, τότε επειδή $f \downarrow A_1$ είναι:

$$f(A_1) = \left[f(1), \lim_{x\to0^+} f(x)\right)$$

Είναι:

$$\lim_{x\to0^+} f(x) = \lim_{x\to0^+}(x - \ln(3x)) = +\infty$$
$$\lim_{x\to0^+}\ln(3x) = \lim_{u\to0^+}\ln u = -\infty$$

Άρα: $f(A_1) = [1 - \ln 3, +\infty)$

Επειδή $0 \in f(A_1)$ η f έχει μια τουλάχιστον ρίζα x_1 στο A_1 και επειδή είναι $\downarrow$ η ρίζα είναι μοναδική.

Αν $A_2 = [1, +\infty)$, τότε επειδή $f \uparrow A_2$ είναι:

$$f(A_2) = \left[f(1), \lim_{x \to +\infty} f(x)\right)$$

Είναι: $f(x) = x - \ln(3x) = x\left(1 - \frac{\ln(3x)}{x}\right)$

$$\lim_{x \to +\infty} \frac{\ln(3x)}{x} \overset{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \to +\infty} \frac{(\ln(3x))'}{(x)'} = \lim_{x \to +\infty} \frac{1}{x} = 0$$

Άρα: $f(A_2) = [1 - \ln 3, +\infty)$

Επειδή $0 \in f(A_2)$ η f έχει μια τουλάχιστον ρίζα x_2 στο A_2 και επειδή είναι $\uparrow$ η ρίζα είναι μοναδική.

Από την παραπάνω μελέτη συμπεραίνουμε ότι η f, οπότε και η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς δυο ρίζες x_1, x_2 με $x_1 < 1 < x_2$.

ii. Είναι:

$$f''(x) = \left(\frac{x-1}{x}\right)' = \frac{1}{x^2} > 0, \text{ για κάθε } x > 0$$

Άρα η f είναι κυρτή συνάρτηση στο $A = (0, +\infty)$

Δ2. Είναι: $E = \int_{x_1}^{x_2} |f(x)| dx$

Επειδή $f(x) < 0$ για κάθε $x \in (x_1, x_2)$ είναι:

$$E = -\int_{x_1}^{x_2} f(x)dx = \int_{x_2}^{x_1} f(x)dx = \int_{x_2}^{x_1} (x - \ln(3x))dx =$$

$$= \int_{x_2}^{x_1} x dx - \int_{x_2}^{x_1} (x)' \ln(3x) dx =$$

$$= \left[\frac{x^2}{2}\right]_{x_2}^{x_1} - [x\ln(3x)]_{x_2}^{x_1} + \int_{x_2}^{x_1} 1\, dx =$$

$$= \frac{x_1^2}{2} - \frac{x_2^2}{2} - x_1\ln(3x_1) + x_2\ln(3x_2) + x_1 - x_2 =$$

$$= x_1^2 - \frac{x_1^2}{2} - x_2^2 + \frac{x_2^2}{2} - x_1\ln(3x_1) + x_2\ln(3x_2) + x_1 - x_2 =$$

$$= x_1(x_1 - \ln(3x_1)) - x_2(x_2 - \ln(3x_2)) - \frac{x_1^2}{2} + \frac{x_2^2}{2} + x_1 - x_2 =$$

$$= x_1 \cdot 0 - x_2 \cdot 0 + \frac{1}{2}(x_2 - x_1)(x_2 + x_1) - (x_2 - x_1) =$$

$$= \frac{1}{2}(x_2 - x_1)(x_2 + x_1 - 2)$$

που είναι το ζητούμενο.

Δ3. Επειδή $f(x)<0$ για κάθε $x\in(x_1,x_2)$ αρκεί να αποδείξουμε ότι:

$$x_1<2-x_1<x_2$$

Έχουμε:

$x_1<2-x_1 \Leftrightarrow 2x_1<2 \Leftrightarrow x_1<1$, ισχύει από το Δ1.i. ερώτημα

$2-x_1<x_2 \Leftrightarrow x_1+x_2-2>0$, ισχύει διότι από το Δ2 ερώτημα είναι $E>0$ και $x_2-x_1>0$

Δ4. Η εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο x_2 είναι:

$$(\varepsilon): y-f(x_2)=f'(x_2)(x-x_2) \Leftrightarrow$$
$$y=f'(x_2)(x-x_2)$$

Επειδή η f είναι κυρτή η εφαπτομένη σε οποιοδήποτε σημείο της, εξαιρουμένου του σημείο επαφής x_2, βρίσκεται κάτω από την C_f, δηλαδή για κάθε $x\neq x_2$ ισχύει:

$$f(x)>f'(x)(x-x_2) \quad (1)$$

Η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0=1$, οπότε για κάθε $x\neq 1$ ισχύει:

$$f(x)>f(1) \Leftrightarrow f(x)>1-\ln 3 \Leftrightarrow f(x)+\ln 3>1 \quad (2)$$

Με προσθήκη των μελών των $(1),(2)$, αφού $x_2\neq 1$, προκύπτει:

$$f(x)+\ln 3>1+f'(x)(x-x_2)$$

Άρα η δοσμένη εξίσωση δεν έχει λύση.

Κλάδος Μαθηματικών

Φροντιστηριακού Οργανισμού

ΣΠΟΥΔΗ

Αθανάσιος Σκύφας

Παναγιώτης Γιαννάκος

Δημήτρης Ανδριώτης

Δημήτρης Κουκόσιας

Ελένη Σαρρή

Άρτεμις Σκύφα

Αμαρυλλίς Σκύφα

Λία Γρίβα

Μαργαρίτα Πιπεράκη

Άγγελος Τσακανίκας

Κωνσταντίνος Αλεβίζος

Γιάννης Λινάρδος

ΣΠΟΥΔΗ